

NORRLANDSTRÄNGAREN 2002

T3 Kamratförening

Ordf. Leif Östberg har ordet

Snart har två år gått sedan T 3 lades ned och det märks verkligen. Det stöd som C T 3 tillhandahöll var väl avvägt och nödvändigt.

För närvarande stöds föreningen av C I 5 och vi har funnit att hans hjärta bankar betydligt mer för Fältjägarföreningen. Efter viss skriftväxling med både C I 5 och HKV har vi i styrelsen beslutat att inte lägga mer kraft på att bearbeta C I 5 i frågan om stöd utan nu skickar vi årligen en fakturera på 2500 kr till C I 5.

Även om C I 5 ej känner för vår kamratförening så känner vi för varandra och vårt gamla förband. Denna vi-anda och förbandskänsla är en förutsättning för vår förenings fortlevnad.

En annan förutsättning för den är att vi kan nyrekrytera medlemmar och få dessa att aktivt delta i föreningsarbetet.

Under 2001 ökade vi medlemsmatrikeln från 200 – 280 st. En av eldsjälarna bakom denna ökning är Bengt "Ecka" Ericson.

Han uppmärksammades särskilt för detta vid årsmötet den 7:e mars.

Föreningens verksamhet under innevarande år framgår i verksamhetsplanen som till-

sänts alla medlemmar under januari –01
Styrelsen 2002, som valdes vid årsmötet har följande

Höstträffen i oktober

Varje år har T 3 KF en höstträff i oktober. Vid senaste höstträffen i oktober 2001 var vi ca trettio medlemmar som slutit upp på Mässvåningen (f.d. Sollefteå garnisons mäss). Träffen inleddes med att ordf. hälsade samtliga varmt välkomna och därefter lämnades ordet över till T 3's sista förbandschef Per Lennerman, som kommit upp från centralorten. Han arbetar nu som chefsutvecklare i Högkvarteret (HKV).

Per lämnade en uppskattad och intressant orientering om sitt nya arbete i Stockholm samt om hur han såg på det framtida försvaret med många och täta omorganisationer i både HKV och ute i landet.

Frågan om den besvärande dåliga ekonomin och därtill ringa övningsverksamhet kom upp. Många av den gamla stammen som under sin karriär som officer genomfört årligen återkomman-

de slutövningar, i vilka 15-20000 man deltog var mycket kritiska till nuvarande situation med Riksövningar i vilka enbart 2-4000 man deltar.

En annan viktig fråga var hur Per såg på möjligheterna att 1 rekrytera både officerare och värnpliktiga till den s.k. Utlandsstyrkan nu när officerskåren reducerats med ca 30% samt att vplkadern högst kommer att uppgå till ca 15000 man.

Som avgången officer hoppas jag verkligen att Försvarsmakten snarast får ordning på sin ekonomi så att både officerarna och de vpl. får nödvändiga förutsättningar för att få genomföra erforderlig utbildnings- och övningsverksamhet. Det kan ej vara stimulerande för varken befäl eller vpl. att få genomföra ett utbildningsår med nuvarande knappa resurser. Säkerligen skadas tilltron till vårt försvars förmåga.

Efter en livlig frågstund samlades vi kring de dukade bordet och åt en gemensam torsdagsmiddag bestående av ärter och varm punsch samt pannkaka med sylt och gräddde. Kvällen avslutades i Trängrummet med intressanta berättelser varav många andades det var bättre förr.

Leif Östberg

Volontärträff 24-26 augusti 2001

När jag i ett svagt ögonblick lovade att skriva om vårt möte i Sollefteå tänkte jag nog inte så noga på vad jag skulle skriva om. Ett tag tänkte jag också berätta om de händelser som jag och mina kurskamrater upplevde under volontärtiden. För att undvika detta och ändå få "skriva av mig" har jag valt att skicka in en särskild artikel om dessa minnen. Jag har också bara beskrivit mina egna intryck av träffen, med undantag av de sista två timmarna när jag inte deltog. Därför är artikeln i mångt och mycket skriven i jag-form.

Någon gång under senvintern 2001 fick jag ett oväntat telefonsamtal: "Hej, det är Kurt Lindström, volontär på T3 1947". Eftersom jag tjänstgjorde vid T 3 till hösten 1962 och även besökt regementet senare, hade jag naturligtvis inga svårigheter att känna igen honom, även om jag tror att rösten har blivit något mörkare. Kurt berättade att man var i-gång med att försöka ordna en träff för volontärer från årsklasserna 1940-1951. Jag tyckte att det var ett mycket bra initiativ och bestämde mig nog ganska direkt att jag skulle delta. Sedan fick jag ett nytt samtal, denna gång från Nils Erik Nilsson, då vi dryftade olika kamraters öden.

I början av april fick vi så ett brev, undertecknat av Bengt "Ecka" Ericson, med ett preliminärt utkast till program och med möjlighet att föreslå

ändringar och tillägg. Aningen var vi för slöa att komma med några förslag, eller också, vilket är troligast, var utkastet så genomtänkt och bra att det inte fanns anledning att ändra något. I vilket fall som helst kom träffen att i stort sett löpa enligt det ursprungliga förslaget. Jag kan redan nu konstatera att programmet var mycket bra utformat.

Av brevet framgick också att en representant för varje årsklass ingick i den kommitté, som hade tagit i uppgift att arrangera träffen. Det framstod dock, både under förarbetet som under själva träffen, att det var "Ecka" som var den drivande kraften. Detta skriver jag inte för att förringa övriga kommittémedlemmars säkert mycket goda och väsentliga insatser, utan för att tacka framförallt "Ecka" för att träffen blev så lyckad, som den blev. Men alla i arrangörgruppen skall veta att vi verkligen uppskattar det arbete ni har lagt ner.

Med brevet bifogades en namnlista på den egna årsklassen, med kända adresser och telefonnummer samt anteckning över de som hade avlidit.

I min åldersgrupp, där de flesta torde vara drygt 70 år, hade förvånansvärt många gått bort. Det visade sig också att många var så sjuka att de inte trodde sig klara av resorna till vår träff. Det var synd, ty arrangörerna hade verkligen ansträngt sig för att få med så många som möjligt. Detta vittnar inte minst de många och långa telefonsamtal som Bengt offrade på mig.

Fredagen den 24 augusti träffades vi på Hallstaberget. Naturligtvis åkte jag först fel, kan-ske p g a en underskattning av Sollefteås storlek. Nåväl, alla kom fram och efter glada hälsningar och ihågkommanden "Det var fan vad han har blivit gammal" (Tänktes det kanske?) eller "Du har inte förändrats på 60 år" (Sas det, men såg man så gammal ut då?) samlades vi i Granvågssalen för kaffe och allmän bekantning. Om jag inte minns fel var det 57 gamla volontärer som till slut hade hörsammat kallelsen. Några hade tyvärr ångrat sig i sista minuten.

Det var verkligen roligt att träffa alla gamla bekanta, och också att odla nya bekantskaper. Det är ju så att vi, som fortsatte på den militära banan, alltid har träffats någon eller några gånger, och då märks förstås inte åldrandet så särskilt mycket. Många av de som tillhörde de äldre årsklasserna har vi "yngre" dock aldrig träffat, för rätt många slutade väl när kontraktstiden tog slut, och det kanske var innan de senare årsklasserna ryckte in. Men ändå kände man att man hade något gemensamt, nämligen likartade minnen och upplevelser från ett liv som volontär. Vi som började efter kriget slapp troligen de värsta formerna av livning, som de "äldre" kanske fick uppleva. Men skall man döma av alla glada miner hos kamraterna så var det trots allt bara de ljusa minnena som dominerade.

Nåväl, efter ett tag så blev det ordning i klassen och pro-

grampunkterna kunde fortsätta. Bildspelet "Från Inlandsisen till Ådalens pärla" stördes visserligen av några tekniska problem, men arrangörerna lyckades så småningom lösa dessa och vi fick i alla fall njuta av alla bilder från dagens. Pärla, som följdriktigt kom in på slutet. De läsare, som inte har sett detta bildspel, bör försöka att få se det, för det är det verkligen värt.

Kamratmiddagen i Hallstabergets matsal var god och stämningen var fin. Det utomordentligt vackra vädret bidrog också till att det blev en lyckad afton. Klokt nog avstod Mauritz Johansson att hålla sitt längre middagstal eftersom det säkert hade stört övriga middagsgästare. Vi fick lyssna på Mauritz senare under träffen. Det vackra vädret, vi gick i skjortärmarna fast klockan närmade sig midnatt, och den fortfarande ljusa sommarnatten gjorde att det var litet svårt att gå och lägga sig. Några av kamraterna hade kanske andra skäl att vara vakna.

Vi som är morgonpigga (och det verkade flertalet vara) fick njuta länge av en god och riklig frukost för arrangörerna hade varit hänsynsfulla nog att börja lördagens program först klockan 10.00.

Nu bar det av utför backen för en bussrundtur i stan. Jag tror att många blev överraskade över den positiva utveckling som Sollefteå, trots alla in- och neddragningar, har haft. Jag måste erkänna att jag nog inte utforskade Sollefteå söder om Storgatan tillräckligt under min tid på T3. Det var i mångt och mycket jungfrulig mark för mig.

Gymnasiet, som vi passerade, har ju ett mycket stort utbud av utbildningsmöjligheter och det bör väl ge ungdomarna en god grund för fortsatta studier och återkomst för att konkurrera om de arbeten som regeringen har lovat som kompensation för garnisonsnedläggningen. Det är ju symptomatiskt att av alla de arbetstillfällen som regeringen ställde i utsikt för Sollefteå, så har det privata näringslivet i stort uppfyllt sin "kvot", medan den offentliga sektorn släpar efter. Arméns Hundskola, som den hette på vår tid, har privatiserats och moderniserats, det vackra tingshuset, som väl snart förlorar sin tingsrätt, sjukhuset, som byggdes runt 1960 och som nu riskeras att förvandlas (till vårdcentral?) var några av de många platser vi passerade under bussturen, med "Ecka" som välinformerande guide. Man kan inte underlåta att fråga sig varför Norrlands inland skall mista sina viktiga samhällsfunktioner som t ex sjukhuset är. Vilka långa ambulanstransporter det måste bli.

På vägen upp till Remsle fick vi en glimt av den vackra camping- och sportanläggningen på Risön.

Efter många kringelkrokar i stan hamnade vi alltså på T3. Nu kändes nostalgin! En vacker minnesstund i Officersparken vid minnesstenen över regementet, ledd av den volontär Gunnar Åström, inledde besöket innan Göte Bergerbrant, den tidigare garnisonschefen och ansvarig för omdaningarna tog vid. Det visade

sig att en hel del företag hade etablerat sig på området men att, som tidigare nämnts, den statliga etableringen endast har uppfyllts till 10%. Men man förvånades hur man har lyckats att bygga om de gamla kallgarage till en fantastisk fin lokal för ett callcenter.

Det var också roligt och fint att se ombyggnaden av Bkaseren till grundskola. Kaseren är, på ganska lång tid, den enda infanterikasernen i landet som endast har två våningar, ett skyddat byggnadsminnesmärke och får därför inte ändras. Man har dock tydligen fått lov att bygga till särskilda ingångar på västra sidan, vilka man, enligt min mening, på ett mycket fint sätt och utan att förstöra exteriören, lyckats smälta in i omgivningen.

Något som måste oroa är den rätt stora omsättning av företag. Kan det vara så, att mindre nogräknade företagsledare passar på att ta ut eventuellt etableringsstöd, för att därefter lägga ned verksamheten och flytta för att i ett annat namn starta på nytt i en annan ort och där få ytterligare bidrag?

Man får hoppas att allt stadgar sig och att de statliga företagen, som av olika anledningar ännu inte kommit i bås, verkligen etablerar sig i den utlovade omfattningen och att Sollefteå storkommun fortsätter att ha den framtidsoptimism, som bl. a kommunens representanter visade när de uppträdde under träffen.

Efter besöket på vårt kära, gamla regemente besökte vi Majoren, en byggnad som en eldsjäl för kultur, kanske främst bildkonst, har skapat. Tyvärr har major Göte Höglund, som är grundare av allt detta, gått bort alltför tidigt, men hans omfattande konstsamling finns kvar tillsammans med olika utställningar. Varför flaggar man inte mer för denna otroligt vackra och trevliga oas i stan? På den i övrigt mycket fina karta, som vi fick, borde väl Majoren ha en given plats.

Bo Berglund, f d yrkesofficer vid regementet och nu informationschef i kommunen, visade ett vackert bildspel om Sollefteå kommun och informerade oss om "Sollefteå idag och i framtiden". Han var en av dem som andades den framtidstro som jag tidigare har nämnt.

Efter vad arrangörerna kallat "Egna strövtåg" och middag på Restaurang Nipan på T 3 åter samlades vi på Hallstaberget och Billstasalen. Nu fick vi höra Mauritz ge en orientering om volontärinstitutionens utveckling från början av 1900-talet till 1951 när den sista årsklassen av volontärer ryckte in. Han gav oss en mycket informativ inblick i volontärsystemets utveckling. Inte minst den fackliga verksamheten var intressant att följa.

T 3:s och även I 21:s museum fick tydligen inte plats inom den utrymda garnisonen. Därför har de lagts i "malpåse" i avvaktan på att ett museum skall byggas upp i det gamla Apotekshuset. Innan T 3 museum plockades ner, lät man videofilma det. Man har i videon kraftsamlat sig till regementet

under andra världskriget. Intressant, och det var dessutom roligt att se gamla chefer och vänner berätta om egna minnen från den tiden.

För mig var det särskilt roligt att se Frans Artur Andersson, som berättade om sina upplevelser som mobförberedare för ett anspansskompani och om den följande tjänstgöringen i Norrbotten under den första krigsvintern. Frans Artur var chef för anspanssutbildningen av tre volontärer på vår årsklass. Nu gjorde han ju inte bara det, utan han deltog ju i all utbildning och var bl. a en bra instruktör för oss i skjutning.

Efter frukost på söndag var det åter samling i Billstasalen. Nu måste författaren erkänna att han inte deltog i denna del av träffen utan det han nu skriver är hörsägen och kommentarer till dessa.

Kamratföreningens ordförande Leif Östberg berättade om T 3 idag. Norrlands Trängbataljon är, som de flesta vet, numera förlagd till Östersund och I 5. Den flytten verkar inte vara särskilt populär bland befälen i Sollefteå.

Endast 16 befäl har följt med till I 5. Nästan lika många har sökt sig till förband söder om Dalälven och ett mindre antal vid norrlandsförband. Många har omskolats, slutat med avgångsvederlag eller gått i för tid. En handfull befäl tjänstgör fortfarande i Sollefteå i något som kallas Militärdistriktsgruppen.

Att så många, som har slutat i försvarsmakten, har stannat kvar i Sollefteå kan ju tolkas

positivt för kamratföreningens fortsatta existens. Men då måste vi, som av olika anledningar har lämnat Sollefteå, fortsätta att stödja föreningen och de eldsjälur som arbetar med den. Att föreningen nu är öppen även för de, som inte har någon egentlig anknytning till T 3, bör ju befrämja medlemsvärningen och underlätta fortsatt verksamhet. Vi tackar Leif för att han, trots byggjobb, ställde upp både på fredag och söndag och gav oss bra information om T 3 nu och i framtiden och om kamratföreningens verksamhet framöver.

Därefter kom frågan upp om ev. nya träffar. Eftersom det inte längre finns några "militära förläggningsmöjligheter" i Sollefteå och nästan hälften av deltagarna i årets träff faktiskt bor söder om Dalälven, diskuterades det om man kunde förlägga nästa träff på någon garnison i södra Sverige. Men det skulle innebära stora svårigheter med förberedelser för mötet. Vilka kan ta på sig det praktiska arbetet, eftersom det knappast finns någon ort där man kan samla en kommitté av den omfattning och kvalitet som präglade årets? Och Sollefteå var ju en viktig del i vårt liv som militärer, även för de som inte stannat kvar. Beslutet blev att vi skall träffas i Sollefteå igen om två år. Vi hoppas att alla som var med på årets möte kommer igen, och att de som inte var med i år gör allt för att kunna ställa upp då.

Därmed är det dags att än en gång tacka Bengt och alla hans medhjälpare för en väl planerad och väl genomförd

volontärträff år 2001. Vi beklagar att Bengt inte tror sig kunna stå i spetsen för nästa träff, men vi förstår hans ställningstagande och önskar honom välkommen ner i ledet.

Tore Tarstedt

T 3 seniorer – sega gubbar.

T 3 seniorer – starten

Nästan varje torsdag mellan klockan 0900 och 1200 året runt samlas ett gäng gubbar i f d T 3 museum på Nipan. Vi kallar oss T 3 seniorer. I spetsen finns "åldermännen" Harry Östberg, Frans Arthur Andersson och Bertil Jeansson. Sedan har vi då ungdomarna Sten Erik Öberg, Gunnar Källberg och Sune Boväng. Och mitt emellan finns alla vi andra. Naturligtvis behöver vi en coach i ett lag och det blev Bengt Ecka Ericson som med åren har blivit en riktig "slavdrivare". Som coordinator finns Kjell Åström. Ni kan se de flesta av oss på det nytagna kortet. Glädjande nog har vi flera civilanställda på T 3 och miloverkstaden med oss. Ni som inte har deltagit i våra träffar missar mycket av den sociala gemenskap som har vuxit fram genom årens lopp. Den första timmen 0900-1000 är det ett mycket högljutt sorl eftersom vi alla är mer eller mindre hörselskadade. Då dricker vi kaffe som Textilarkivet har dukat upp och som kamratföreningen bjuder på. På bordet finns det smör, bröd och flera pålägg. En del skrönor berättas men det allra mesta är gamla händelser som dy-

ker upp. Men även nyheter hör vi som t e Kurt Lindströms ständiga brottningsmatch med sin nyinköpta dator, Björn Eklunds framträdande som en modern munk i gamla kläder etc.

Nej, vi måste börja redan 1995 för att förstå vad vi har sysslat med och vad vi gör idag.

Redan då fanns T 3 museum i f d hästsjukstallet i byggnad 22. Eller åtminstone embryot till ett modernt museum.

Kjell Åström var den som då förde spiran på museet. Man ville komma ifrån den stereotypa indelningen med skärmar. Istället skulle man skapa interiörer som på ett informativt sätt gav besökarna en aha-upplevelse och kanske inte minst för oss gamla T 3-are. Sålunda byggde man upp en autentisk del av officersmässen med festligt dukat bord och med ett fönster i bakgrunden ner mot älven. Hur var det möjligt? Jo, man målade helt enkelt ett panorama genom fönstret. På samma sätt monterades ett gammalt logement som på ett målade sätt visade hur soldaterna levde och bodde. Ja, exemplen kan mångfaldigas. Invigningen skedde av både Textilarkivet och vårt museum en strålande vårdag 1995. Då kom statsrådet Margot Wallström och chefen för statens försvarshistoriska muséer Leif Thörnquist till oss. Istället för att klippa de sedvanliga blågula banden så band man ihop dem som ett bevis på att vi både var lika och olika på samma gång. Olika inriktningar men i samma byggnad.

Ett drygt halvår efter invigningen, eller exakt den 15 januari 1996, samlade Nils

Nyberg bl. a Ecka Ericson, Frans Arthur Andersson och några till för att försöka dra upp riktlinjerna för museet. Detta var starten av T 3 seniorerna.

Den första temautställningen.

Ganska tidigt kom ursprungsgruppen, som då hade utökats till 16 man, på att vi skulle göra temautställningar som skulle visas under en längre tid. Den första temautställningen kom 1997 och kallades "T 3:s internationella verksamhet". Det passade ganska bra eftersom det var drygt 50 år sedan kriget upphörde. T 3 deltog då på många olika sätt. Vi kom att visa de vita bussarna och vilka uppdrag de genomförde. Här deltog bl a furiren Axel Molin som under många år har rest runt i Sverige med en vit buss och berättat för skolelever och rekryter m fl. om verksamheten. Wille Wennberg var ansvarig för denna del av utställningen.

En viktig del i denna första utställning var olika FN-uppdrag som många av oss har deltagit i. Flest gånger har nog Olle Anderson, Bengt Rulander och Wille Wennberg varit i denna tjänst. För denna del av utställningen hade Torkel Olsson ansvaret. Också han med lång och stor erfarenhet av utlandstjänstgöring. Man bör dock observera att UN bildades först 1945. Senare ändrades det till FN. En mycket tung del i denna första temautställning kom att behandla transporter av olika förnödenheter till Wien. I januari 1946 skedde den första transporten och den

andra i april samma år. Utställningen baserades på den andra resan främst beroende på att tillräckligt bra underlag saknades från den första. Det var dagboksanteckningar från Sigurd Olsson och Bertil Wånder samt Bertils fotoalbum, som Bertils hustru Ingegerd har donerat till museet, som kom att ligga till grund för denna del. Ecka Ericson hade ansvaret för utställningen om Wienresorna.

Den andra temautställningen.

Sedan kom nästa stora utställning "När trängen kom till byn". Ett mycket omfattande arbete lades ner för att belysa slutet av 1800-talet då ju T 3 1993 började på Fredrikshofs slott för att fem år senare flytta till Sollefteå. Ett stort gäng åkte till Stockholm för forskning på krigsarkivet, armémuseum med flera andra ställen. Med hjälp av Urban Staff ordnades förläggning på Karlberg. Resultatet lät inte vänta på sig. Genom Kjell Åströms ihärdiga ledning blev utställningen en succé. Utställningen visades under åren 1999 och 2000.

En tung del i denna utställning var beslutsprocessen kring etableringen och T 3:s flyttning från Stockholm till Sollefteå. Det var Åke Ljunggren, Björn Eklund och Kjell Petersson som lade ner massor av arbete för att på ett rätt sätt visa alla turer som föregick flytten 1898.

På utställningen fick vi också se en interiör från överste Hallströms vardagsrum liksom händelserna vid Ådalen 31. Vi minns också interiören från 50-talet där vi fick se

brudparet Karin och P A Lindespång på en fin förstoring. I ett annat avsnitt kunde man på en karta se vilka förband som var grupperade i främst Norr-botten under beredskapstiden. Ecka Eriksson hade en hel avdelning där man visade "Från häst till motor".

Artikelförfattaren hade intervjuat ett antal Sollefteåkändisar om deras tro inför framtiden. Två scenarier hade tagits fram. Ett med en positiv utveckling i Sollefteå och en med en negativ. En som var tänkt att bli intervjuad hoppade av i sista stund beroende på att hon trodde på en negativ utveckling. Det innebar att alla intervjuade trodde på en positiv utveckling. Nu har vi svaret. Hon hade fått rätt. Tyvärr.

En modell över Nipans byggnader hade Majken Eklund som konstruktör. Här visade man vilken verksamhet som glädjande nog både fanns och fortfarande finns på det gamla T 3-området.

Gösta Weléns magnifika modell över tätortens alla byggnader väckte berättigat intresse. Alla husen var till och med målade i de rätta färgerna. Gösta var en hejare på att snickra. Nästan i alla delar av temautställningen hade han varit med och snickrat. Det bör påpekas att de båda utställningarna är dokumenterade på video.

Seniorernas fortsatta arbete. Seniorerna har under vissa perioder varit guider på museet. Främst har det varit under semesterperioden. Vi har haft påtryckningar att helt svara för administration och guidning. Det skulle ha blivit en alltför betungande uppgift.

Istället har vi haft två mycket kunniga och drivande damer som skött den uppgiften på ett föredömligt sätt. Först kom Kristina Hellberg med utomordentliga ledaregenskaper. Hon förde protokoll vid varje sammanträde med oss. På det följande sammanträdet kollades upp att vi fullföljt våra uppdrag. Efter det att Kristina flyttade till Textilar-kivet kom ännu en duktig chef Anna Dea Edman. Hon kämpade länge både med oss och med sin sjukdom. Vi saknar henne mycket sedan hon av hälsoskäl tvingats lämna oss.

Mellan de olika utställningarna plockade vi fram tusen och åter tusen kort som tagits under årens lopp alltifrån byggnationerna på 1890-talet till våra dagar. Vi skall försöka identifiera händelser, personer, årtal, platser mm som korten föreställer. Ett gigantiskt jobb som egentligen inte tar slut någon gång.

Bilddatabasen.

Korten är i en så stor mängd att vi måste hantera dem i en databas. För det erfordras scanning. Den idén hade I 21 tagit till sig före oss. Rosie Forsell Braf jobbade då tillsammans med Sven Erik Sundström i det gamla Apotekshuset. Rosie fick senare jobb på textilarkivet. Då tipsade hon oss om bilddatabasen. Vi gjorde då besök hos Sven-Erik för att ganska snabbt konstatera att vi måste införa samma system. Det var helt nödvändigt. Nu görs en gemensam bilddatabas uppdelad på T 3, I 21 och kommunen. Inom kommunen finns ett lokalt nät, "intranet", på 13 olika platser där man snabbt och en-

kelt kan plocka fram t. ex. terrängbil 13, P A Lindespång, byggnad 14 etc. Problemen vid detta arbete har varit och är många. Många personer har vi inte lyckats identifiera. Och det är inte så underligt eftersom många foton föreställer personer med tillfälliga id-kort. Det kan gälla t ex arbetare vid Anderssons Bygg eller Skanska som utfört olika jobb inne på området. Oj vad Herbert Boväng med flera har fotograferat för dessa id-kort. Vi har haft stor hjälp av bl a Gun-Britt Nordin, Margita Eriksson, Harrieth Lindh, Ingrid Bergström, Allan Spjut och Sune Nyman för att klara av alla civilanställda. Utan deras hjälp hade vi inte lyckats särskilt väl. I detta arbete är Ecka samordnare. Han föregår med många goda exempel. Här kommer ett par. Folke Johansson blev volontär 1944. Tyvärr råkade han ut för en olycka som medförde att han inte kunde fortsätta. Han var tvungen att amputera ett ben och sadlade därför om till att bli guldsmed. Vid T 3:s jubileum 1993 hade han gjort ett tjusigt dryckeshorn som 44-orna kunde överlämnas som gåva till 100-åringen i Folkes närvaro. Ett annat exempel är Gunnar Wennman. Också han 44:a. Han slutade efter några år och flyttade till Nynäshamn. Där började han jobba på ett oljeraffineri. Han tröttnade efter ett par år på detta och började studera till polis. Han slutade som polischef i Nynäshamn. Tyvärr finns inte Gunnar i livet idag. Hans son har övertagit hemgården i Stöndarbränna strax utanför Sollefteå.

Tänk vilket arbete Ecka gör. Han borde egentligen vara detektiv vid polisen. Han ger sig aldrig förrän han har svar på alla viktiga frågor kring en person. Alla sådana uppgifter är ju väsentliga inför framtiden och kommande generationer. Nu dyker det upp bilder från alla håll och kanter. Ett litet exempel. Överste Diurlin har ju varit chef för T 3. Han avled för några år sedan. Hans efterlevande hustru skickade för en tid sedan en hel låda med gamla handlingar och foton från hans militära karriär. Här finns massor att ösa ur. Förvaltare Verner Nordéns dotter, som bor i USA, skickade ett 20-tal stora foton. Dessa sändes till Mildred Ljunggren, Åkes hustru. Foton föreställer både Verners tid som militär men också som politiker. Han var verksam som politiker i kommunen 1926-44, alltså en ganska lång tid. Han var chef för fattigvårdsstyrelsen, ett begrepp som låter ganska främmande idag, men som inte är mer än drygt 50 år gammalt.

Intervjuprojektet.

Under arbetets gång med foton kom vi på att det finns flera intressanta områden som vi inte har behandlat men som många T 3:are har massor att berätta om. Därför startade vi ett projekt som bygger på intervjuer och filminspelning kring en del ämnen som är angelägna att dokumentera för eftervärlden. En projektgrupp med Frans Arthur Andersson, Wille Wennberg och artikel-författaren bildades.

Det blev så många spännande områden att vi delade in dem i tre kategorier nämligen de som var mycket angelägna att omedelbart hugga tag i som nummer ett. I den andra gruppen fanns områden som vi ansåg också vara viktiga men som vi inte orkade med i ett inledningsskede. Grupp tre ligger längst ner på skalan men skall genomföras på sikt.

I grupp ett finns:

- officersföreningen, facket, mässen.
- underofficersföreningen, facket, mässen.
- underbefälsföreningen, facket, mässen.

- civilföreningen, facket, mässen.
- hästlivet, remonter, hubertus mm.
- sjukhuset/tandkliniken. - Multrå församling, advent, slädfärder mm

I varje grupp har den ansvarige samlat ett antal medhjälpare med goda kunskaper inom respektive område. Källforskningar, kontroll i gamla handlingar från 1893 mm startade redan förra hösten. Deras arbete har varit mycket framgångsrikt. Varje månad har vi en uppföljning som också syftar till att ge goda råd till varandra, entusiasterna varandra mm. Till hösten kommer intervjuerna att äga rum som regel med filminspelning. För detta ändamål har kamratföreningen med god hjälp av Kjell Åström gjort inköp av teknisk utrustning för att klara av dokumentationen. Varje inspelning får ta högst 15-20 minuter. Det innebär att allt material som inte kommer fram i samband med inspelningen skall dokumenteras i skriftlig form.

I januari startade motsvarande arbete med grupp två. Här finner vi

- civil personal på T 3
  - idrott, skytte
- bergverkstaden
- T 3:are i politiken
- befälskårernas utlandstjänstgöring
-

I denna grupp har källforskning mm redan startat. Under vintern 2002/03 hoppas vi kunna dokumentera dessa delprojekt.

I grupp tre finner vi bastugänget, ombyggnationer, T 3 blir Nipan, civila reaktioner på fasta övningsplatser, militär utbildning – nyttigheter för det civila samhället, Hundskolan.

Denna tredje grupp skall starta med källforskningen till hösten.

Avslutning.

Överskriften lyder T 3 seniorer – sega gubbar. Flickorna som jobbar i byggnad 22 tycker inte att detta passar riktigt. Därför vill man byta ut sega gubbar mot pojkar. Det säger väl allt om det härliga gäng med fantasi, framåtsyftning och målinriktning. Du som läser detta och ännu inte varit på en träff – kom en torsdag klockan 0900 men fråga Ecka först så att inte vi har ställt in på grund av till

Jultallrik på mässen

Tidigare år när T 3 fanns samlade C T 3 före jul befälerna vid kåren till julkaffe. I samband med dessa träffar inbjöds medlemmarna ur T 3 KF att delta. För att hålla kvar denna tradition att samlas före jul samlas medlemmar ur T 3 KF och äter en enklare jultid tillsammans.

Temaföreläsare denna kväll var Bengt-Åke Sundelin, som tidigare var chef för Centralavdelningen i Kårstaben. Han talade i sin nya roll som platschef för Apoteket AB i Sollefteå om företagets kommande etablering i Sollefteå.

Det som var synnerligen intressant var orienteringen om hur det gick med rekryteringsarbetet. Till de ca 50 tjänsterna fanns ca 500 sökande och dessa kom från hela landet och Bengt-Åke ansåg att företaget bland de ansökningar som inkommit funnit att bland dessa fanns erforderlig kompetens. Apoteksbolaget AB kommer att lokaliseras i den nyligen helreviderade matsalen. Efter orienteringen samlades vi vid de dukade långborden och julstämningen kom fram efter ett par julsånger varav en var ”Hej tomtegubbar.....”.

Leif Östberg

Februarilunchen

I mitten av februari samlades ett 15-tal medlemmar i Mässvåningen. Föredrags-hållare denna lunchträff var ekonomichefen i Sollefteå kommun, Thomas Ahlsfjell. Han berättade om den ekonomiska situationen i Sollefteå samt om hur arbetet fortskred med att skapa nya arbetstillfällen efter nedläggningen av förbanden. I mångt och mycket så var beskrivningen av situationen långt ifrån upplyftande men det finns en hel del ljuspunkter som ger hopp om arbetstillfällen i framtiden. Efter föredraget åt vi en gemensam lunch. Efter lunchen samlades vi som vanligt i Trängrummet där vi under någon timme umgicks med varandra. Styrelsens förhoppning är att fler medlemmar kommer till dessa luncher för det finns en hel del f.d. T 3:are i Sollefteå.

Leif Östberg

Årsmötet 2002

Mötet genomfördes enligt stadgarna den första torsdagen i mars. Ett tjugotal medlemmar deltog i mötesförhandlingarna.

Efter mötet avtackades vår föreståndare för museet, Anna-Dea, med blommor och bajonett uppsatt på en trätavla.

Även Bengt Ericson, suppleant i styrelsen och föreningens främste medlemsvärvare under 2001, avtackades med blommor och bajonett.

Även om Bengt nu lämnat styrelsen så kommer han även fortsättningsvis att jobba med värvningar av nya medlemmar.

Samlingen avslutades med ärter och varm punsch samt pannkakstårta.

Leif Östberg

Protokoll fört vid Kamratföreningens årsmöte 7 mars 2002

Närvarande: Leif Östberg, Arne Hedvall o Gunnel Hedvall, Karin o PA Lindespång, Åke Andersson, Henrik Bergqvist, Anna-Dea Edman, Nils-Erik Nyberg, KG och Maj Ström, Wilhelm Wennberg, Bengt Ericson, Kjell Åström och Sune Bouveng

§ 1

Ordf hälsade välkommen samt förklarade mötet öppnat. Mötet befanns behörigt utlyst genom punkt i stadgarna samt medlemsbrev utsänt 020115.

Dessutom har annonsering gjorts via Seniorklubbens möten på museet.

§ 2

Till mötesordförande valdes Leif Östberg.

§ 3

Till mötessekreterare valdes Kjell Åström.

§ 4

Till justeringsmän valdes Arne Hedvall och Sune Bouveng att jämte ordf justera dagen protokoll.

§5

Verksamhetsberättelsen samt balans och resultaträkning för 2001 föredrogs godkändes samt lades till handlingarna. (bil 1 o 2. bifogas ej)

§ 6

KG Ström föredrog revisionsberättelsen.

Revisorerna påpekade att placeringen borde ske på ett sätt som ger högre ränta.

Olika former av placering diskuterades och mötets mening var att ingen spekulation får ske. Ordf påpekade att vi beviljats skattefrihet som en öppen allmän förening. Beslöts att styrelsen skall se över möjligheten att placera ytterligare medel (bil 3, bifogas ej).

§7

Årsmötet beviljade 2001-års styrelse ansvarsfrihet.

§ 8

Verksamhetsplan för 2002 presenterades och fastställdes.

Styrelsen arbetar vidare med att detaljera planen för att kunna sända ut den tillsammans med årsmötesprotokollet. Ordförande uppmanade alla att delta i samarbetet med I 21 KF kring våra arrangemang. (bil 4, utsändes januari 02).

§ 9

Medlemsavgiften för 2002 och 2003 fastställdes till oförändrat 50:- för enskild medlem resp 100:- för familj.

§10

Förslag till inkomst och utgiftsstat för 2002 fastställdes. (bil 5, bifogas ej)

§11

Till ordförande för 2002 intill nästa årsmöte valdes Leif Östberg

§12

Till ledamöter för 2002--3 omvaldes Joakim Falk, Arne Hedvall

§13

Till suppleant för 2002--3 valdes Barbro Sjödahl under förutsättning att hon blir medlem. Bengt Ericson ansvarar för värvningen.

§14

Till revisorer för 2001 valdes KG Ström, Ulf Torhult med Christer Svensson som ers.

§15

Till valberedning valdes KG ström, Wille Wennberg och Sune Bouveng (sammankallande).

§16

Inga övriga frågor hade anmälts.

§17

Beslöts att mötesprotokollet skall skickas ut till alla medlemmar genom tryck i NT våren 2002 Anslås på museet.

§18

Mötet avslutades med att Bengt Ericson, som efter många år lämnar styrelsen, avtackades med en sköld samt blommor. Även Anna Dea Edman som i ock med kommunavtalet lämnar anställningen vid T3 KF och övergår till kommunen, avtackades efter sitt arbete som museichef.

Ordf inbjöd till middag.

Vid protokollet

Kjell Åström

Justeras:

Leif Östberg

Arne Hedvall

Sune Bouveng

Höstens aktiviteter

Kvällsvisning av museet. Samling 08-26 kl. 1900 vid entrén .Kjell Åström ansvarig.

Höstträff. Samling 10-10 kl.1800 på Mässvåningen. Ev. föredrag, information samt en enklare ärtmiddag för ca 50 kr. Anmälan om deltagande till Kjell Åström senast 10-04.

Studiebesök 11-30. Guidad visning av Läns museet samt besök av Birsta. Deltagare svarar för egen lunchkostnad. Detaljprogram i samband med anmälan om deltagande. Anmälan om deltagande till Lennart Hellström eller Joakim Falk senast 11-01.

Jultallrik i Mässvåningen. Samling 12-12 kl. 1800. Kostnad ca 100-150 kr. Exakt kostnad samt detaljprogram meddelas i samband med anmälan om deltagande. Anmälan om deltagande till Kjell Åström senast 12-02.

Seniorklubben startar sina träffar regelmässigt varje torsdag kl 0900 med fika och samkväm. Ca kl 1000-1200 genomförs arbete med aktuella projekt. Under året bedrivs verksamheten från sista veckan av januari fram till mitten/slutet av maj med sommaruppehåll fram till slutet av augusti.. Höstperioden avslutas före julveckan.

Styrelsen avser under våren införskaffa erforderlig utrustning för genomförande och dokumentation av pågående projekt.

Är du intresserad av att delta i verksamheten kontakta Bengt Ericson tfn 0620-51119.

Aktivitet	Tid	Anmälan senast	Till
Höstträff	10-10	10-04	Kjell Åström , tfn hem 0620-16149, mobil 070-6693937. Mail: astrom.kjell@spray.se
Studiebesök	11-30	11-01	Joakim Falk , tfn hem 0620-13969. mobil 070-6473580 Mail: bibbi.falk@mail.telitel.se Lennart Hellström , tfn hem 0620-50007, mobil 070-1752715. Mail: lennart-hellstrom@swipnet.se
Jultallrik	12-12	12-02	Kjell Åström

Gamla "Sjukan" på T 3 – Nu Nipanhotellet

På det numera nedlagda regementet finns det ett hotell inrymt i sjukstugan.

30 rum, 6 dubbelrum och 3 sviter, Rummen är ljusa och fräscha med toa och dusch i varje rum. Entréplanet har konferensrum för ca 50 pers samt ett fikarum. I källaren finns tillgång till bastu – relax och aktiviteter.

Vi har fått bokningar från ett par återvändarträffar från de som gjorde "lumpen" här i stan en gång i tiden

Hoppas att Du som läser detta kan få inspiration att göra egna återvändarträffar för dina lumparkompisar.

Hör av Dig till NIPANHOTELLET, Sylvie Wikström om Du har frågor och funderingar.
0620-81001, 070-2119133,
mail nipanhot@tiscali.se eller
besök vår hemsida
www.nipanhotellet.nu .